

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 30 listopada 2023 r.

Poz. 6067

UCHWAŁA NR 20/182/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W BIAŁYMSTOKU

z dnia 16 listopada 2023 r.

Kolegium Izby w składzie:

Przewodniczący: Dariusz Renczyński
Członkowie: Beata Chmielewska
Paweł Gałko
Katarzyna Gawrońska
Agnieszka Gerasimiuk
Ewa Lotko
Małgorzata Rutkowska
Małgorzata Sokół-Kreczko
Marlena Stachurska-Janczyło
Marcin Tyniewicki
Maria Wasilewska

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.), **po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym uchwały Nr XLVI/161/2023 Rady Gminy Czyże z dnia 31 października 2023 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości,**

postanawia:

- **uznać, iż przedmiotowa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 6n ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6m ust. 1¹-1a i ust. 2, art. 6i ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1469, ze zm.) oraz art. 12 § 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2383),**
- **w związku z powyższym postanawia stwierdzić nieważność w części uchwały Nr XLVI/161/2023, w następującym zakresie: § 2 ust. 1; § 2 ust. 5 w zakresie słów „lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych”, § 2 ust. 6 w zakresie słów „lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości” oraz część I wzoru deklaracji stanowiącego załącznik do uchwały.**

UZASADNIENIE

W dniu 6 listopada 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku (RIO) wpłynęła uchwała Nr XLVI/161/2023 Rady Gminy Czyże z dnia 31 października 2023 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości. Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), tut. Izba Obrachunkowa wszczęła postępowanie nadzorcze dotyczące wskazanej uchwały, zawiadamiając Radę Gminy pismem z dnia 7 listopada 2023 r. o terminie posiedzenia Kolegium RIO wyznaczonym na dzień 16 listopada 2023 r. W piśmie tym wskazano postanowienia uchwały budzące wątpliwości w świetle regulacji prawnych stanowiących podstawę jej podjęcia.

Na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku stwierdziło, co następuje.

Badana uchwała w części została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na mocy badanej uchwały Rada Gminy określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

W § 2 ust. 1 uchwały wskazano, iż właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć deklarację „w sekretariacie Urzędu Gminy Czyże lub przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP Urzędu Gminy Czyże”. Wskazane postanowienia przekraczają zakres kompetencji Rady do określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uregulowany w art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1469, ze zm.). Nie odpowiadają one również formom doręczeń przewidzianym w art. 12 § 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2383), zgodnie z którym termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

- 1) wysłane na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 i 1002), zwany dalej „adresem do doręczeń elektronicznych”, do organu podatkowego, a nadawca otrzymał dowód otrzymania, o którym mowa w art. 41 tej ustawy;
- 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042) lub w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub otrzymane przez polską placówkę pocztową operatora wyznaczonego po nadaniu w państwie spoza Unii Europejskiej albo złożone w polskim urzędzie konsularnym;
- 3) złożone przez żołnierza lub członka załogi statku morskiego w dowództwie jednostki wojskowej lub kapitanowi statku;
- 4) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego;
- 5) złożone przez osobę aresztowaną w administracji aresztu śledczego.

Zgodnie natomiast z postanowieniami art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

W § 2 ust. 5 uchwały wskazano, iż właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć deklarację „w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych”. W § 2 ust. 6 uchwały wskazano, iż „w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana”. Określone w taki sposób przesłanki powodujące konieczność złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozostają w sprzeczności z postanowieniami art. 6m ust. 1¹ i ust. 2 w zw. z art. 6i ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu

czystości i porządku w gminach. Zgodnie z przywołanymi przepisami ustawy, w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, obowiązek uiszczania opłaty powstaje co do zasady za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec. Właściciel nieruchomości zobowiązany jest do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca, a w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty (z wyjątkiem uchwalenia nowej stawki opłaty przez radę gminy) – do złożenia nowej deklaracji, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Powstanie na danej nieruchomości zamieszkałej odpadów komunalnych, bądź zmiana ich ilości, nie mają wpływu na obowiązki właścicieli nieruchomości związane ze składaniem deklaracji o wysokości opłaty od tego typu nieruchomości.

We wzorze deklaracji stanowiącym załącznik do uchwały wprowadzono część I – Informacja o sposobie zbierania nieczystości ciekłych. Zapisy te prowadzą do naruszenia postanowień art. 6n ust. 1 pkt 1 i art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którymi Rada Gminy winna określić wzór deklaracji uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a deklaracja winna zawierać dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Informacja o sposobie zbierania nieczystości ciekłych wykracza poza zakres danych niezbędnych do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W ocenie Kolegium Izby wskazane wyżej naruszenia prawa mają charakter istotny. Za istotne naruszenie prawa uznawane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały lub zarządzenia (np. wyrok NSA z 11.02.1998 r., II SA/Wr 1459/97, LEX nr 33805; wyrok WSA we Wrocławiu z 13.04.2012 r., IV SA/Wr 625/11, LEX nr 1273175). Jak wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z 16.06.2016 r. (I SA/Ol 243/16. LEX nr 2082717), „takim uchybieniem jest m.in. naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu lub podstawę prawną, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło (por. M. Stahl, Z. Kmieciak, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny. Samorząd terytorialny 2001, z. 1-2)”. Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.), stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jego nieważności w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec, jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Kolegium
Dariusz Renczyński